

En befolkning blander sig

Christian Albrekt Larsen og Hans-Peter Y. Qvist (Red.)
Med bidrag fra Jeppe Fjeldgaard Larsen, Laciné E. Diop,... Anders? Anna?

2024-04-19

Contents

Forord	5
1 En befolkning blander sig	7
2 Partnerskabet og de blandede børn	9
3 Grundskoler som mødested	11
3.1 Introduktion	11
4 Arbejdspladser som mødested	15
5 Foreninger som mødested	17
6 Venskaber – det første skridt	19
7 Integration i et kontaktperspektiv	21
Litteraturliste	23
A Første bilag...	25
B Andet bilag...	27

Forord

Måske et forord her.

Samt en smart *måde* at præsenterer **indholdsfortegnelse** og **overblik** i dette format. Evt. korte summaries/abstracts til de enkelte kapitler?

Vi kan linke til andre kapitler og refencer i henhold til bibtex standarder (Xie, 2015).

Chapter 1

En befolkning blander sig

Figure 1.1: Smeltedigen, tolket af en AI model

Chapter 2

Partnerskabet og de blandede børn

Figure 2.1: Et blandet ægteskab, tolket af en AI model

Chapter 3

Grundskoler som mødested

3.1 Introduktion

Den danske grundskole er et centralt mødested mellem danskføde, der er kendtegnet ved hvid hudfarve og kulturkristendom, og etniske minoriteter, hvoraf mange ikke deler disse kendtegns. Med andre ord, grundskolen er et rum hvor børn kan interagere med hinanden, uanset deres ligheder med andre børn og deres forældre.

Grundskolen i Danmark omfatter børn i alderen 6-16 år. Et særligt kendtegn ved den danske grundskole, sammenlignet med andre internationale skolesystemer, er fraværet af “tracking”—elevdifferentiering—baseret på faglige evner. Det betyder, at børn ikke bliver placeret på bestemte skoler eller spor afhængigt af deres præstationer i de tidlige skoleår, som det er tilfældet i andre europæiske lande som Tyskland, Holland og England. I stedet fastlægger folkeskoleloven, at undervisningen i det danske skolesystem skal tilpasses til det pågældende klasserum gennem undervisningsdifferentiering.

I den internationale kontakt- og integrationslitteratur fremhæves skoler ofte som steder med potentielle til at nedbryde fordomme og stereotyper. Dette potentielle skyldes flere faktorer: 1) Børnene befinner sig i en kontekst, hvor der er en autoritet (læreren), der strukturerer interaktioner og opgaver. 2) Børnene forventes at have et fælles mål (læring/eksamener). 3) De arbejder sammen om dette mål i overensstemmelse med skolens didaktiske principper. 4) Børnene har samme status¹ i klassen (alle er elever underlagt læreren) (Allport, 1979; Pettigrew and Tropp, 2006; Tropp and Pettigrew, 2005). Optimal social kontakt i denne kontekst, som påpeget af Pettigrew (1998), er også betinget af, 5) at interaktionerne har venskabspotentielle. Da børn i en klasse har samme alder,

---

¹Det skal selvfølgelig ikke underteknes at der er både forskning og personlige historier, der beskriver tilfælde af diskrimination og fordomme mellem lærer og minoritetselever og elever imellem (Andersen and Guul, 2019).

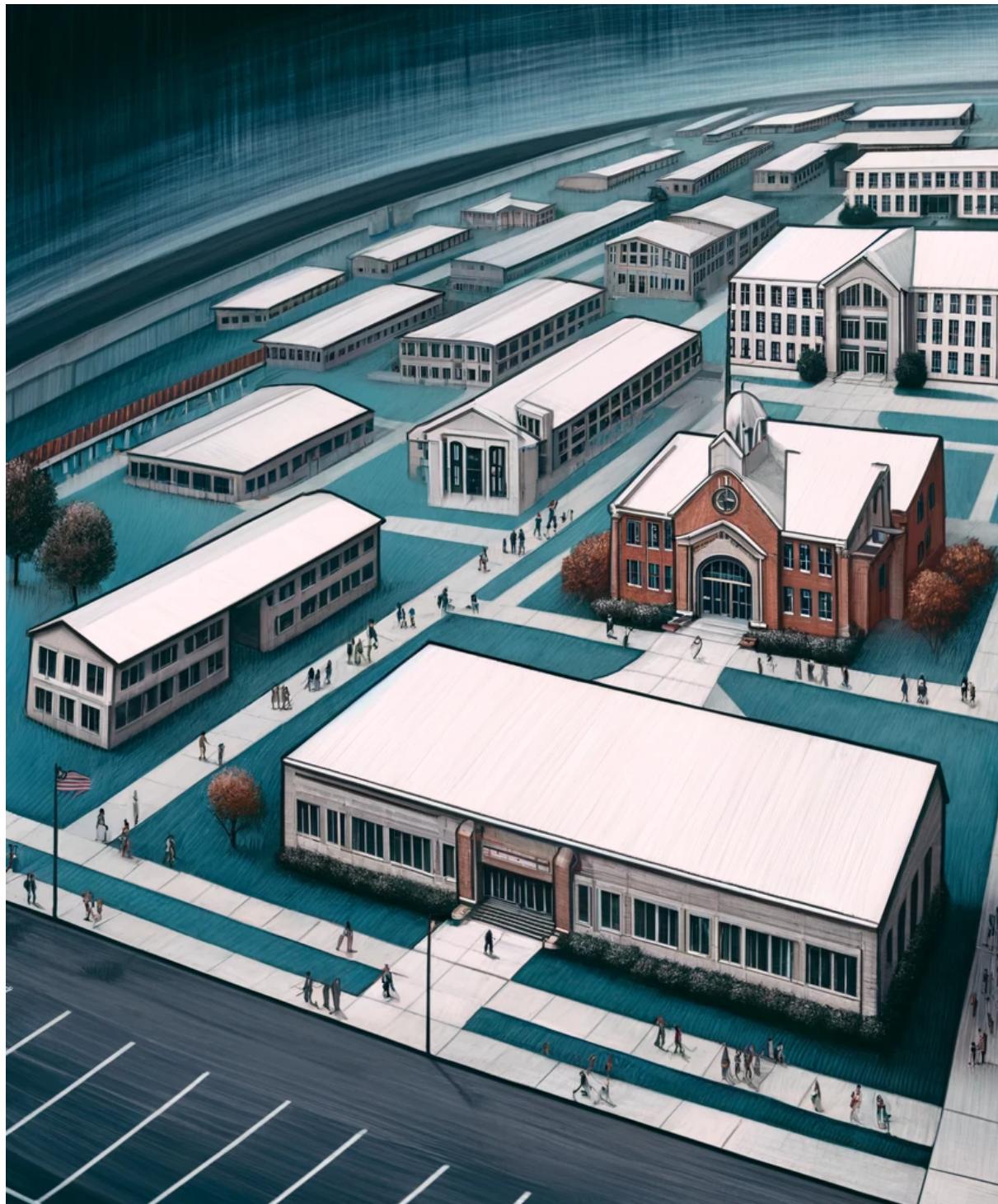

Figure 3.1: Skolesegregering som det tolkes af en AI model

og der som regel er en nogenlunde lige kønsfordeling i de fleste skoler, er der et principielt højt venskabspotentiale i de danske grundskoler (McPherson et al., 2001).

International forskning har vist, at børn i såkaldte “blandede skoler” har flere venskaber eller sociale relationer på tværs af etniske gruppeskel (Kruse and Kroneberg, 2019; Leszczensky and Pink, 2015). En anden forventet effekt er de såkaldte klassekammerateffekter (peer effect), som antager, at ressourcestærke elever kan være med til at hæve det faglige niveau for deres mindre ressourcestærke klassekammerater. Der pågår dog samtidigt diskussioner om, at både kontakt- og klassekammerateffekter i en metodologisk forstand er svære at isolere kausalt, da der forventeligt er grundlæggende problemer med selvselektion. For eksempel vil familier med de allerede laveste fordomme være mere tilbøjelige til at vælge den etnisk diverse distriktskole (se f.eks. Hassan et al. (2022) eller Hermansen and Birkelund (2015) for en oversigt og diskussion).

Med det danske princip om undervisningsdifferentiering i stedet for elevdifferentering er den danske grundskole forventeligt et eksempel på optimal realisering af positive kontakt-effekter gennem sociale relationer på tværs af grænser i et barns formative år (Larsen, 2024, 2016), især i betragtning af, at børnene tilbringer 10 år sammen i alle fag. Den aktuelle udfordring er imidlertid, at Danmark har en meget liberal og generøs skolevalgspolitik, hvor omkring 75% af omkostningerne for hvert enkelt barn er statsfinansierede, mens den resterende fjerdedel er brugerbetaling, hvilket gør privatskoler tilgængelige for en stor del af befolkningen - men samtidig utilgængelige for de laveste indkomstgrupper. Dette har skabt bekymringer for, at det socialdemokratiske princip om, at børn fra forskellige baggrunde går på samme skole, ikke længere bliver realiseret, fordi forældre frit kan vælge skoler til og fra.

Historisk set går retten til at bestemme over sit barns skolegang i Danmark, under myndighedernes tilsyn, tilbage til Friskoleloven fra 1855. I dag tillader reglerne, at selvom hver adresse er tilknyttet et skoledistrikt, hvor barnet har garanteret ret til indskrivning, er familier frie til at søge en anden folke-, privat- eller friskole, enten inden for kommunen eller i en anden kommune. Det eneste lovlige grundlag, en folkeskole kan afvise et barns optagelse på, er, hvis skolen ikke har plads, hvilket defineres som 28 børn i hver klasse i den pågældende årgang². Til forskel kan fri- og privatskoler permanent bortvise børn eller afvise optagelse baseret på en individuel vurdering, hvilket folkeskoler også kunne før 2005. Disse strukturelle forhold har afført en grundlæggende bekymring for, at frit skolevalg og det private skolemarked vil føre til stigende ulighed og segregation mellem skoler på grund af socioøkonomiske forskelle i, hvem der i størst omfang vælger – eller er i stand til – at benytte sig af muligheden for frit

---

²Kommuner kan dog sænke dette maksimum, for at begrænse mulighederne for anvendelsen af skolevalg. Grundet den centrale finansiering af folkeskolen har de enkelte folkeskoler også store individuelle omkostninger ved at flytte et barn til et specialtilbud og kan i praksis ikke udelukke børn fra skolen. I modsætning har privatskolerne mindre udgifter i forbindelse med henvisninger til specialtilbud idet de søger disse midler hos staten, hvor folkeskolerne skal finde midlerne i deres kommunalt allokerede budget.

skolevalg.

Chapter 4

Arbejdspladser som mødested

Figure 4.1: En multikulturel arbejdsplads, tolket af en AI model

Chapter 5

Foreninger som mødested

Figure 5.1: Minoriters deltagelse i civilsamfund, tolket af en AI model

Chapter 6

Venskaber – det første skridt

Figure 6.1: Interetniske venskaber, tolket af en AI model

Chapter 7

Integration i et kontaktperspektiv

test (Xie, 2015).

Figure 7.1: Social integration, tolket af en AI model

Litteraturliste

Appendix A

Første bilag...

This will be Appendix A.

Appendix B

Andet bilag...

This will be Appendix B.

Bibliography

- Allport, G. W. (1979). *The Nature of Prejudice*. Addison-Wesley Pub. Co.
- Andersen, S. C. and Guul, T. S. (2019). Reducing minority discrimination at the front line—combined survey and field experimental evidence. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 29(3):429–444.
- Hassan, S., Hvidtfeldt, C., Andersen, L. H., and Udsen, R. O. (2022). Do refugee children impair the academic performance of native children in the school? informative null results from danish register data. *European Sociological Review*, 39(3):352–365.
- Hermansen, A. S. and Birkelund, G. E. (2015). The impact of immigrant classmates on educational outcomes. *Social Forces*, 94(2):615–646.
- Kruse, H. and Kroneberg, C. (2019). More than a sorting machine: Ethnic boundary making in a stratified school system. *American Journal of Sociology*, 125(2):431–484.
- Larsen, C. A. (2016). *Den danske republik: Forandringer i danskernes nationale forestillinger*. Hans Reitzels Forlag.
- Larsen, J. F. (2024). *Majority and Minority Exposure in Childhood: Studies of ethnic segregation in early life in Denmark and its consequences*. Aalborg Universitetsforlag.
- Leszczensky, L. and Pink, S. (2015). Ethnic segregation of friendship networks in school: Testing a rational-choice argument of differences in ethnic homophily between classroom- and grade-level networks. *Social Networks*, 42:18–26.
- McPherson, M., Smith-Lovin, L., and Cook, J. M. (2001). Birds of a feather: Homophily in social networks. *Annual Review of Sociology*, 27(1):415–444.
- Pettigrew, T. F. (1998). Reactions toward the new minorities of western europe. *Annual Review of Sociology*, 24(1):77–103.
- Pettigrew, T. F. and Tropp, L. R. (2006). A meta-analytic test of intergroup contact theory. *Journal of Personality and Social Psychology*, 90(5):751–783.

- Tropp, L. R. and Pettigrew, T. F. (2005). Relationships between intergroup contact and prejudice among minority and majority status groups. *Psychological Science*, 16(12):951–957.
- Xie, Y. (2015). *Dynamic Documents with R and knitr*. Chapman and Hall/CRC, Boca Raton, Florida, 2nd edition. ISBN 978-1498716963.